

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор _____

Набока Набока О.Г. _____

(ПБ)

«30» серпня 2021 р. _____

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛІЗ РИНКУ ПРАЦІ
ТА ОСНОВИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ»**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

«Соціальне забезпечення»

(назва програми)

мова навчання _____

українська _____

Слов'янськ – 2021 р.

Розробники:

Пліско Є.Ю., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Стьопкіна А. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

С. В. Коношенко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
Керівник групи забезпечення

С. В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р. протокол №1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи студента – 4	40 год.	6 год.
	Практичні	
	36 год.	6 год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	74 год.	138 год.
	Вид контролю: 1-й семестр – залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Аналіз ринку праці та основи профорієнтаційної роботи» є: формування у студентів умінь аналізувати і проводити профорієнтаційну роботу з безробітним населенням; ознайомлення з різними видами та формами здійснення профорієнтаційної роботи; навчити студентів виявляти і сприяти реалізації професійних намірів молоді на основі отриманих теоретичних знань про стан ринку праці в Україні.

2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни

«Аналіз ринку праці та основи профорієнтаційної роботи»

Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Методи навчання	Методи контролю
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (за ЗК 10 ОП); Здатність до міжособистісної взаємодії (за ЗК 13ОП); Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави (за ФК 1 ОП); Здатність дотримуватися етичних принципів та	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення (за ПРН 4 ОП); Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців (за ПРН 9 ОП); Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди	- проблемне навчання (problem learning); - змішане навчання (blended learning); - метод конкретних ситуацій (МКС), кейс-метод	Усне опитування, оцінювання самостійної роботи, тестування, захист реферативних робіт, оцінювання презентацій

стандартів у професійній діяльності (за ФК 13 ОП); Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері (за ФК 14 ОП); Здатність аналізувати ринок праці та надавати профконсультаційну допомогу (за ФК 16 ОП).	фахівців (за ПРН 19 ОП); Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей (за ПРН 20 ОП); Здійснювати консультативну та профорієнтаційну роботу на засадах психолого-педагогічної науки (за ПРН 23 ОП).		

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	пр	лаб	с.р.		л	пр	лаб	с.р.
Тема 1. Місце ринку праці в економічній системі.	16	4	4	-	8	14	1	1	-	12
Тема 2. Механізми саморегулювання і функціонування ринку праці.	14	4	4	-	6	14	1	1	-	12
Тема 3. Зайнятість населення в Україні.	14	4	4	-	6	14	1	1	-	12
Тема 4. Безробіття, його форми і причини.	14	4	4	-	6	14	1	1	-	12
Тема 5. Методи регулювання і ресурсне забезпечення ринку праці.	14	4	4	-	6	14	1	1	-	12
Тема 6. Професійна діагностика.	14	4	4	-	6	14	1	1	-	12
Тема 7. Основні поняття й категорії профорієнтації.	12	4	2	-	6	12	-	-	-	12

Тема 8. Сутність й принципи організації профорієнтаційної роботи.	12	4	2	-	6	12	-	-	-	12
Тема 9. Організація профконсультативної та профорієнтаційної роботи з особами, що втратили робочі місця на тимчасово окупованій території.	10	2	2	-	6	12	-	-	-	12
Тема 10. Людина як суб'єкт праці і професіонал.	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Тема 11. Професійна освіта як напрям профорієнтаційної роботи.	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Тема 12. Професійний відбір як напрям профорієнтаційної роботи.	10	2	2	-	6	10	-	-	-	10
Разом:	150	40	36	-	74	150	6	6	-	138

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Тема 1. Роль та структура ринку праці в економічній системі.	4	1
2	Тема 2. Державне регулювання ринку праці в Україні.	4	1
3	Тема 3. Прцевлаштування та трудова зайнятість населення в Україні	4	1
4	Тема 4. Форми, й шляхи запобігання безробіття.	4	1
5	Тема 5. Соціальне та економічне регулювання ринку праці.	4	1
6	Тема 6. Сутність і види профдіагностики, її характеристика.	4	1
7	Тема 7. Структура та зміст профорієнтації.	4	-
8	Тема 8. Засоби та методи організації профорієнтаційної роботи.	4	-
9	Тема 9. Організація профорієнтаційної роботи.	2	-
10	Тема 10. Людина як об'єкт профорієнтаційної роботи та суб'єкт праці і професіонал.	2	-
11	Тема 11. Система професійної освіти у профорієнтаційній роботі.	2	-
12	Тема 12. Професійна пригодність.	2	-
Разом		40	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Тема 1. Ринок праці України.	4	1
2	Тема 2. Засоби впливу на безробітність та працевлаштування населення.	4	1
3	Тема 3. Економічно активне населення в Україні.	4	1
4	Тема 4. Шляхи врегулювання безробіття.	4	1
5	Тема 5. Ресурсне забезпечення ринку праці. Центр зайнятості.	4	1
6	Тема 6. Основи професійної діагностики.	4	1
7	Тема 7. Профорієнтація як наука й навчальна дисципліна.	2	-
8	Тема 8. Організація проведення профорієнтаційної роботи з населенням.	2	-
9	Тема 9. Основні правила та принципи профорієнтаційної роботи.	2	-
10	Тема 10. Людина як об'єкт профорієнтаційної роботи.	2	-
11	Тема 11. Профорієнтаційна робота в галузі професійної освіти.	2	-
12	Тема 12. Професійний відбір.	2	-
Разом		36	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Тема 1. Місце ринку праці в економічній системі.	8	12
2	Тема 2. Механізми саморегулювання і функціонування ринку праці.	6	12
3	Тема 3. Зайнятість населення в Україні.	6	12
4	Тема 4. Безробіття, його форми і причини.	6	12
5	Тема 5. Методи регулювання і ресурсне забезпечення ринку праці.	6	12
6	Тема 6. Професійна діагностика.	6	12
7	Тема 7. Основні поняття й категорії профорієнтації.	6	12
8	Тема 8. Сутність й принципи організації профорієнтаційної роботи.	6	12
9	Тема 9. Організація профконсультативної та профорієнтаційної роботи з особами, що втратили робочі місця на тимчасово окупованій території.	6	12
10	Тема 10. Людина як суб'єкт праці і професіонал.	6	10
11	Тема 11. Професійна освіта як напрям профорієнтаційної роботи.	6	10
12	Тема 12. Професійний відбір як напрям профорієнтаційної роботи.	6	10
Разом		74	138

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

3 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 26 б. (денна форма навчання) та 76 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
	90 – 100 балів	відмінно
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

**Розподіл балів із дисципліни
(денна форма навчання)**

Теми лекцій та практ. занять												Сам ості йна роб ота	Підс умк. бал (Зал ік)
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 1 0	T 1 1	T 1 2	26	60- 100
2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1		
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
6	6	6	6	6	6	3	3	3	3	3	3		
74													
100 б. (Мінімум 60 балів)													

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	2	0	6	0	4	0
T2	2	0	6	0	2	0
T3	2	0	6	0	2	0
T4	2	0	6	0	2	0
T5	2	0	6	0	2	0
T6	2	0	6	0	2	0
T7	2	0	3	0	2	0
T8	2	0	3	0	2	0
T9	1	0	3	0	2	0
T10	1	0	3	0	2	0

T11	1	0	3	0	2	0
T12	1	0	3	0	2	0
Разом	20	0	54	0	26	0

Розподіл балів із дисципліни

(заочна форма навчання)

Теми лекцій та практ. занять												Самостійна робота	Підсумк. бал (Залік)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	76	60-100
1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-		
3	3	3	3	3	3								
24													
100 б. (Мінімум 60 балів)													

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	1	0	3	0	8	0
T2	1	0	3	0	8	0
T3	1	0	3	0	6	0
T4	1	0	3	0	6	0
T5	1	0	3	0	6	0
T6	1	0	3	0	6	0
T7	-	-	-	-	6	0

T8	-	-	-	-	6	0
T9	-	-	-	-	6	0
T10	-	-	-	-	6	0
T11	-	-	-	-	6	0
T12	-	-	-	-	6	0
Разом	6	0	18	0	76	0

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для поточного та підсумкового контролю, залік, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

7. Рекомендована література

Основна:

1. Аналіз ринку праці та основи проф-орієнтаційної роботи: курс лекцій: навчальний посібник / укладач: Є. Ю. Пліско. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2021. 64 с.
2. Лукашевич М. П., Шандор Ф. Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія та практика: підручник. Державний вищ. навч. закл. «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород: РІК-У, 2018. 231 с.
3. Пірен М. І. Стратегія управлінської культури в соціальній роботі територіальних громад: навч. посіб.-практикум. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Чернівці: ЧНУ РУТА, 2017. 327 с.
4. Соціальне управління: теорія і практика: навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : М. М. Тріпак, А. О. Вольська, Г. Г. Кучеров та ін. За ред. Тріпака М. М. Подільський спец. навч.-реабілітац. соц.-екон. коледж; Кам'янець-Подільський. Тернопіль: ТНЕУ. 2019. 288 с.

5. Соціально-психологічний супровід у роботі фахівців служби зайнятості: монографія / Колектив авторів: Бегеза Л. Є., Дорожкін В. Р., Євтушенко І. В. та ін. Ін-т підгот. кадрів Держ. служби зайнятості України. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 325 с.

6. Теслюк В. М. Основи профорієнтаційної роботи: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2017. 303 с.

7. Тренінги в соціальній роботі: теорія, організаційні засади, методика проведення: навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. / уклад.: Н. Куб'як, Т. Шоліна. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. 159 с.

8. Шиделко А. В. Профорієнтація і профвідбір : аксіологічні аспекти: навч. посіб. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 139 с.

Допоміжна:

1. Історія та теоретичні основи технології соціальної роботи в Україні / уклад.: О. М. Палилюцько, Г. Г. Кучеров, О. В. Шевчук та ін. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 235 с.

2. Максимова М. Ю. Психологія соціальної роботи з проблемними сім'ями: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т, 2017. 463 с.

3. Навчальна волонтерська безвідривна практика: програма і методичні рекомендації до організації та проведення практики: для студентів галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальність 231 «Соціальна робота» за освітньою програмою «Соціальна робота» (ден. форма навчання) та ін.: навч.-метод. посіб. / уклад.: Л. П. Мельник, Я. М. Раєвська, Ж. В. Мельник. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, ф-т корекц. та соц. педагогіки і психології, каф. соц. педагогіки і соц. роботи. Кам'янець Подільський: Панькова А. С., 2020. 111 с.

4. Соціальна робота з особами з особливими потребами: навч. посіб. / уклад. Г. В. Фещенко. Комунальний вищ. навч. закл. «Уман. гуманіт.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка. Умань: Сочінський М. М., 2020. 134 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. soc.lib.ua – електронна бібліотека (підручники, роботи соціологів-класиків, першоджерела, статті з журналів).
2. www.socioline.ua – електронна бібліотека (підручники, роботи соціологів-класиків, першоджерела, статті з журналів).
3. www.useps.org – офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
4. www.socis.kiev.ua – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
5. www.sociology.kharkov.ua – Sociology Hall, сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.
6. <http://www.socium.info/library.html> – бібліотека соціологічної літератури
7. <http://www.studfiles.ua/all-vuz/879/folder:2208/> - бібліотека соціологічної літератури
8. www.useps.com.ua/ukr/all/sociology (Архів соціологічних даних Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, м.Київ).
9. www.ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України)
10. www.sociology.kharkov.ua (Домашня сторінка харківських соціологів)
11. www.i-soc.com.ua (Домашня сторінка Інституту соціології НАН України).
12. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/2> .
13. Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL: <http://www.osvita.com>

14. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>;
<http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
15. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
16. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.
17. Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>
18. Портал полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт. URL: www.vak.org.ua
19. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського. URL: <http://www.dnpb.gov.ua>
20. Суть нової методології педагогіки. URL: http://piduachniki.com/11431213/pedagogika/sut_novoyi_metodologiyi_pedagogiki#49
21. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Аналіз ринку праці та основи профорієнтаційної роботи». URL: <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1069>